

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА

В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. в област Ямбол са приключили делата за 1 166 извършени **престъпления**. Делата за 371 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 680 - с условно осъждане, за 22 - с оправдаване, за 12 - с прекратяване, а за 81 - с освобождаване от наказание.

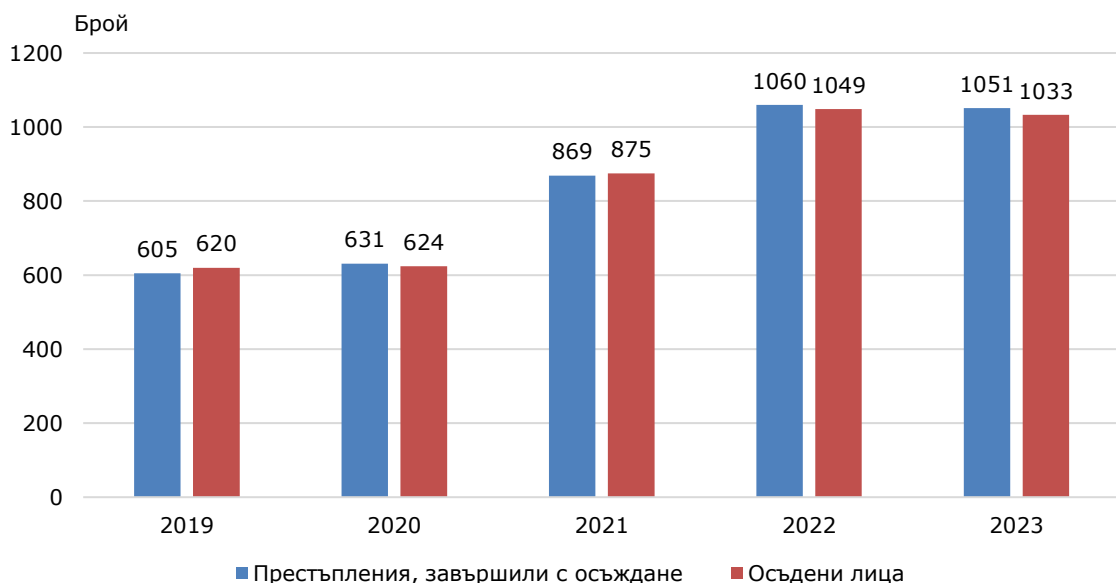
С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 1 051 извършени престъпления.

През 2023 г. в област Ямбол **обвиняеми** са били 1 149 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 367 лица, или 32.0% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 666 лица (58.0%);
- освободени от наказателна отговорност са 83 лица (7.2%);
- оправдани са 21 обвиняеми лица (1.8%);
- прекратени са делата на 12 лица (1.0%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2023 г. е 1 033.

**Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица
в област Ямбол през периода 2019 - 2023 година**

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

В структурата на осъдените лица през 2023 г. по **видове престъпления** най-голям е броят са осъдените за **престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции**¹ - 345 лица, или 33.4% от общия брой на осъдените в област Ямбол. От тях за незаконно преминаване през границата на страната (чл. 279 от НК) са осъдени 302 лица.

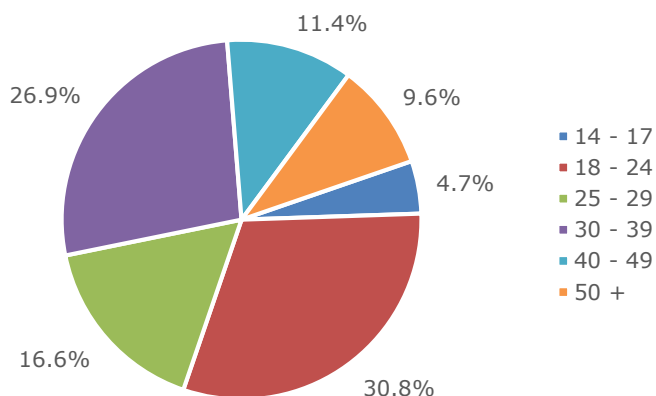
Осъдени за **престъпления против собствеността**² са 309 лица (29.9%). Осъдени за **общоопасни престъпления**³ - са 256 лица, или 24.8%.

Наказанието „лишаване от свобода“ е наложено на 906 души (87.7%) от общия брой на осъдените лица с влязла в сила присъда през 2023 г. в област Ямбол. От тях 571 лица (63.0% от лишените от свобода) са осъдени на „лишаване от свобода до 6 месеца“. Наказанието „пробация“ е наложено на 86 лица (8.3%), с „глоба“ са наказани 33 лица (3.2%), а с „обществено порицание“ 7 лица (0.7%).

Разпределението на осъдените лица по **пол и възраст** е следното:

- Осъдените мъже са 980 (94.9%), а осъдените жени - 53 (5.1%);
- Най-голям е броят на осъдените от възрастовата група 18 - 24 години - 318 лица, или 30.8% от общия брой на осъдените;
- Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 49, или 4.7% от всички осъдени.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Ямбол през 2023 г. по възраст

Методологични бележки

¹ Включват престъпления против реда на управлението, престъпления по служба, против правосъдието и подкуп.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. През 2022 г. съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица. Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК наказателноотговорно е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е наказателноотговорно, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1- СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).